



# REFERAT

## Møte i Fagrådet for geit

<b>Tidspunkt:</b>	Torsdag 29. januar kl.13:00 - fredag 30. januar kl.15:30, 2009
<b>Sted:</b>	Garder kurs- og konferansesenter, Sogndalsveien 3, 2060 Gardermoen
<b>Til stede:</b>	Ingrid Arneng (leder), Veronica Fagerland, Magnhild Nymo, Ola Søgnesand, Helga Kvamsås, Thor Blichfeldt og Trine Bjørnerås (sekretær)
<b>Forfall:</b>	Tormod Ådnøy

### Saker:

- Sak 01/09 Innkalling og saksliste
- Sak 02/09 Referat fra møte i Fagrådet for geit 10.-11. 12.08.
- Sak 03/09 Kåring av bukker
- Sak 04/09 Seminsesongen 2009
- Sak 05/09 Avkomsgransking av bukker
- Sak 06/09 Justering av strategi- og handlingsplan for geit 07-10
- Sak 07/09 Veiledende priser på avlsbukker
- Sak 08/09 Nye genetiske parametere i geitavlen
- Sak 09/09 Kaseingentesting -orientering
- Sak 10/09 Sunnylvnprosjektet –orientering
- Sak 11/09 Regnskap 2008 –orientering
- Sak 12/09 Organisering av geitavlen
- Sak 13/09 Eventuelt

## **Sak 01/09 Innkalling og saksliste**

**Vedtak:** Innkalling og saksliste godkjennes.

## **Sak 02/09 Referat fra møte i Fagrådet for geit 10.-11.12.08.**

### **Dokument som fulgte saken:**

- Referat fra møtet i Fagrådet for geit 10.- 11. desember 2008
- Budsjett 2009

**Vedtak:** Det bør klargjøres hva grunnpakken fra TINE rådgivning inneholder i sak 35/08 punkt 7.

Referatet fra 10.-11. desember godkjennes.

**Sak 12/09 og 11/09 ble behandlet, i den rekkefølgen, før sak 03/09.**

## **Sak 03/09 Kåring av bukker**

**Saksbehandler:** Trine Bjørnerås

### **Saksutredning:**

Fagrådet for geit besluttet den 10.-11. desember 2008 å ta opp igjen kåring av bukker på neste møte. En revisjon av regelverket er nødvendig, og på bakgrunn av diskusjonen i forrige møte skal regelverket reflektere følgende prinsipper:

1. Alle geitholdere i geitkontrollen skal få tilbud om kåring av bukkekje, og bør kare bukkekje som skal settes inn som avlsbukk i egen flokk, ring eller for salg. Kåringsresultatene skal rapporteres inn til NSG sentralt, også for bukker som vrakes.
2. Kåring gjennomføres av dommer som er ”autorisert” av NSG. Dommeren må også ta ansvaret for innrapporteringen. NSG lager et register over autoriserte dommere.
3. Kåringsreglene revideres for vedtak ved neste møte i Fagrådet for geit.
4. Praktisk organisering av kåringene legges fram på neste møte i Fagrådet for geit.

### **a) Revidering av ”Regler for kåring av bukker og dømming av geiter”**

#### **Dokumenter som fulgte saken:**

- Forslag til revidert regelverk for kåring av bukker
- Opprinnelig regelverk med endringer sendt på e-post

**Vedtak:** Det skal utredes hvor mye man mister ved å senke kravet til jurpoeng for bukkemor, fra krav om 7 til krav om 6 i jurpoeng. Hva konsekvensene blir vil diskuteres i et telefonmøte. Det vil ikke lenger være et minimumskrav til kåringssum.

Regelverket revideres videre og vedtas ved neste møte i Fagrådet for geit.

## b) Dommere

**Vedtak:** De første kåringene vil finne sted i mai. Det skal prioriteres opplæring for dommere, for oppfrisking og kalibrering. Det vil holdes regionkurs innen ikke alt for store områder.

## c) Praktisk gjennomføring

**Vedtak:** Den praktiske gjennomføringen kan ikke vedtas før det er klart om det blir en avtale med TINE eller ikke.

Innmeldings- og innrapporteringsverktøy må være klart innen 1. mai 2009. Tidsrommet mellom 1.mai og 30.september vil sees på som kåringsseongen.

Det vil ikke bli innkrevd kåringsavgift i kåringsseongen 2009, men fra og med neste sesong vil det bli en kåringsavgift per kåra bukk.

## Sak 04/09 Seminsesongen 2009

**Saksbehandler:** Trine Bjørnerås

### Priser ved bruk av semin:

*Seminpriser og sædfordelingsregler i seminsesongen 2009*

	<b>Besetninger i bukkeringer med prøvebukker</b>	<b>Besetninger i Geitkontrollen som ikke er medlem i bukkering</b>	<b>Besetninger utenom Geitkontrollen</b>
Elitebukksæd - Tildeling	Maks 1 dose fra hver elitebukkk, og maks 4 doser totalt per 10 para geiter.	Maks 1 dose fra hver elitebukkk, og maks 4 doser totalt per 10 para geiter.	Maks 1 dose fra hver elitebukkk, og maks 2 doser totalt per 10 para geiter.
- Pris per dose *	Grunnpris kr. 25,- + kr. 3 pr avlsverdipoeng over 100	Grunnpris kr. 25,- + kr. 3 pr avlsverdipoeng over 100	Grunnpris kr. 25,- + kr. 3 pr avlsverdipoeng over 100
Prøvebukksæd - Tildeling	Ingen minstekrav til antall  Maksimum halvparten av dosene kan være fra prøvebukker med fransk far.	Minst 2 doser prøvebukksæd pr. dose elitebukksæd  Maksimum halvparten av dosene kan være fra prøvebukker med fransk far.	Selges ikke
- Pris per dose	Kr. 25,-	Kr. 25,-	
Distribusjon - Ekspedisjon - Egenandel frakt - Leie av	Kr. 200,- Kr. 500,-	Kr. 200,- Kr. 500,-	Kr. 200,- Kr. 500,-

frossensæddunk	Kr. 400,-	Kr. 400,-	Kr. 400,-
- bestilling på web	- kr. 100,-	- kr. 100,-	- kr. 100,-

\* Prisen per dose beregnes i forhold til bukkenes avlsverdi på salgstidspunktet.

NB! Sæddoser fra de beste elitebukkene prioriteres etter følgende rekkefølge:

- 1) Besetninger i bukkeringer
- 2) Andre besetninger i Geitkontrollen og "Friskere geiter"
- 3) Besetninger utenom Geitkontrollen

### **Antall bukker inn til semin:**

Da avkomsgransking i egen flokk kan føre til at vi ikke lenger trenger å ta inn prøvebukker til semin, vil det i 2009 bli tatt inn prøvebukker til semin som en overgang.

Mange har gjennomgått sanering i det siste, og av den grunn kan mange gode bukker være slakta ut. Vi er nok nødt til å fire på avlskvaliteten for å beholde bredden blant bukkene i år.

### **Godtgjørelse av seminbukk:**

Vedtatt i sak 04/09.

**Vedtak:** Fordelingen mellom prøvebukksæd og elitebukksæd endres fra 3 til 2 prøvebukkdoser per elitebukkdose.

Maks tildeling er 1 dose fra hver elitebukk, og maks 4 doser totalt per 10 para geiter.

Utplukket av prøvebukker skal basere seg på kåringssum og kasingenstatus. Et maksimum for inntak av prøvebukker er 10. Av disse skal minst 2 komme fra friske besetninger. Prøvebukkene som tas inn til semin skal være minimum heterozygote for "null"-varianten av alfa-s1-kaseingenet.

Utplukket av elitebukker vil være en helhetsvurdering av avlsverdi, kaseingenstatus, frisk/ikke-frisk og slektskap. Det skal tas inn 6-8 elitebukker, der minst 2 skal komme fra friske besetninger.

Fagrådet for geit gir administrasjonen fullmakt til å velge ut årets seminbukker.

## **Sak 05/09 Avkomsgransking av bukker**

**Saksbehandler:** Thor Blichfeldt

### **Saksutredning:**

Det er nå åpnet for avkomsgransking av bukker i egen flokk. Vedtak i sak 37/08 tilsier at det skal fastsettes godtgjørelse for avkomsgransking i en flokk ved dette møtet.

**Vedtak:** Krav ved avkomsgransking i bukkering:  
Skal ha minst 3 medlemmer og granske minst 3 prøvebukker. En prøvebukk skal ha paringer og påsatte døtre i minst 3 besetninger i ringen. Det er krav om 8 påsatte døtre for å få avkomsgransket prøvebukk i bukkering.

Krav om seminbruk:

Bør ha 10 % inseminering i ringen totalt, skal ha 5 %. Ingen krav til om det er prøve/elitebukksæd.

En bukkering er en juridisk enhet, og må derfor ha et regnskap. Registeret for ringene og deres innsatte bukker skal føres. Registeret skal til enhver tid være oppdatert med tanke på medlemmer, innsatte prøvebukker, ventebukker og elitebukker.

Krav til avkomsgransking i en flokk ble fastsatt i sak 37/08.

Utbetaling av kr. 100,- for påsatte døtre etter seminprøvebukk videreføres.

## **Sak 06/09 Justering av strategi- og handlingsplan for geit 07-10**

**Saksbehandler:** Trine Bjørnerås

### **Dokumenter som følger saken:**

- Forslag til justering av strategi- og handlingsplan for geit
- Innspill fra høringsinstansene (ettersendes pga. høringsfristen)

### **Saksutredning:**

Strategi- og handlingsplan for geit 2007-2010 ble gjennomgått på forrige møte i Fagrådet for geit. Fagrådet ba styret fastlegge prosessen som skal føres frem til Landsmøte i Norsk Sau og Geit.

Styret behandlet saken og ba rådgiver geit justere strategi- og handlingsplanen og sende den ut på høring i fylkeslagene. Høringsfristen ble satt til mandag 26.01.09.

**Vedtak:** Justeringene av strategi- og handlingsplan for geit 2007-2010 godkjennes av Fagrådet for geit. Det legges til et eget punkt for temaet fôring. Strategi- og handlingsplanen legges frem på landsmøtet i Norsk Sau og Geit 25.-26.03.09 for endelig godkjenning.

Fagrådet for geit ønsker at strategi- og handlingsplanen for geit omarbeides til neste Landsmøte. Fagrådet ønsker at strategiplan for geit vil gå inn i NSG sin strategiplan, slik at man kun opererer med en handlingsplan for geit.

## **Sak 07/09 Veiledende priser på avlsbukker**

**Saksbehandler:** Trine Bjørnerås

### **Saksbehandling:**

Det ble vedtatt på forrige møte i Fagrådet for geit at NSG kun skal operere med veiledende priser på avlsbukker.

Seminbukktillegg:  
Seminbukker skal være kaseingentestet før inntak. Hvis kaseingenstatus ikke er kjent, må produsenten dekke prøveuttaket selv og NSG Semin vil dekke analysekostnadene.

**Vedtak:** Veiledende priser på bukker for salg.

Kåra bukkekje:  
Grunnpris: 1000kr  
Indekstillegg: 50kr per poeng over 110

Avkomsgranska bukk:  
Grunnpris: 1000kr  
Indekstillegg: 100kr per poeng over 110

Tillegg for kjent kaseingenstatus:  
For ukjent eller homozygot "null": 0kr tillegg  
For heterozygot "ikke-null"\*"null": 500kr tillegg  
For homozygot "ikke-null": 1000kr tillegg

Det utbetales kr. 2000,- i tillegg til veiledende pris for seminbukker for å dekke "plunder og heft" ved inntaket.

## **Sak 08/09 Nye genetiske parametere i geitavlen**

**Saksbehandler:** Thor Blichfeldt

### **Saksutredning:**

Inger Johanne Holme har beregnet nye genetiske parametre for "melkeegenskapene" der vi har utvidet fra de to første til de fire første laktasjonene på geit. Hun har også beregnet parametre på nytt for juregenskapene, med mer data enn forrige gang.

**Vedtak:** Fagrådet tar orientering til etterretning.

## **Sak 09/09 Kaseingentesting -orientering**

**Saksbehandler:** Trine Bjørnerås

### **Saksutredning:**

NSG har besluttet å tilby kaseingentesting av bukker også i år. Det anbefales at bukker som stilles til kåring er testet. Kaseingenstatus vil påvirke kåringssummen til bukken.

Analysene blir kjøpt av Cigene på Ås. De har liten arbeidskapasitet for øyeblikket, og rådgiver geit vil derfor bistå med hjelp til isolering av DNA når det er behov for det.

Prøvene som tas i felt bør være blodprøver (ikke trekkpapir) for å sikre at man får resultater. Prøvene bør tas mandag eller tirsdag og sendes (foreløpig) direkte til rådgiver geit i Oslo med "ekspress - over natten" sending. Det er besøksadressen i Parkveien 71 som benyttes med ekspress-post. Blodprøvene klarer seg i en uke i kjøleskap, og rådgiver geit tar prøver med til Ås for isolering en gang i uken.

Isolering av DNA bør gjøres innen en uke etter at prøven er tatt. Når man har fått ut DNA av god nok kvalitet, fryses og lagres disse til man har samlet opp nok prøver til å fylle et brett til analysing.

Kostnader knyttet til analysene har vi valgt å legge om fra det som var avtalt. Hver produsent kan sende inn en bukkeprøve per fem årsgeiter. I tillegg får produsenten dekket analysekostnader med kr 10,- per årsgeit. Dette ble gjort for å forenkle beregning og fakturering som vil bli gjort av NSG sentralt. Beløpet som "sponser" analysene vil bli omtrent det samme.

Blodprøvene sendes til:  
NSG v/ Trine Bjørnerås  
Parkveien 71  
0254 Oslo  
(kun ved ekspress over natt)

**Vedtak:** Fagrådet for geit tar orientering til etterretning.

Bukker uten resultater vil ikke bli fakturert.

## **Sak 10/09 Sunnlyvenprosjektet -orientering**

**Saksbehandler:** Thor Blichfeldt

**Saksutredning:**

Fagrådet for geit ba ved forrige møte om en rapport over brukte midler og andre ressurser så langt i prosjektet. I tillegg ønsket Fagrådet en plan fram til ferdigstilling av prosjektet.

**Dokumenter som følger saken:**

- Regnskap utdelt på møtet

**Vedtak:** Fagrådet for geit tar regnskap og videre plan i Sunnlyven-prosjektet til etterretning.

## **Sak 11/09 Regnskap 2008 –orientering**

**Saksbehandler:** Thor Blichfeldt

**Saksutredning:**

NSG styrer mot et 0-budsjett. NSG Semin AS har behov for kapitaloppbygging og geita bør bidra med ¼ av denne. I 2009 kommer vi til å slite med å gå i 0.

**Vedtak:** Fagrådet for geit tar orientering om budsjett for 2008 til etterretning. Ferdiglåst regnskap ligger ved referatet.

## **Sak 12/09 Organisering av geitavlen**

**Saksutredning:**

Saken ble tilført sakslisten ved møtestart. Bakgrunnen for saken er at det har kommet reaksjoner fra TINE om at det ikke ble inngått noen formell avtale mellom NSG og TINE.

Spørsmål som ble stilt:

- Hvordan bruke TINE rådgiveren?

Kåring vil utløse et nytt besøk hos bonden. Kåringa bør skje når det passer bonde, og ikke rådgiveren, dermed vil kåringa dra en del timer. NSG har ikke råd til å betale dette med timesatser på 525 kr/t.

NSG vil tilby TINE en sum per medlem i Geitkontrollen, for å dekke kåring, dømming og rådgivning, med forutsetning om at TINE tar resten av kostnadene.

Tidsperspektivet for en avklaring er kort, med tanke på årets kåringer.

Når det gjelder organisering av ”Geiteringer” mener noen at vi er i retning av egen produsentlag på geit. For å sikre et likt tilbud til alle bør det organiseres produsentlag. En fast forankret form på tjenesten om ”Geiteringer” er avgjørende og noen må ha ansvaret.

**Vedtak:** Ved utgangen av februar skal det være klart om det blir en avtale eller ikke med TINE. Er det ingen underskrevet avtale med TINE 28.02.09, vil kåringsarbeidet bli gjennomført som vedtatt i sak 36/08 i Fagrådet for geit, uten samarbeid med TINE.

## **Sak 13/09 Eventuelt**

**a) Geitedager på Beitostølen**

21.-23. august 2009 arrangeres det Geitedager på Beitostølen i Valdres. Det vil være en rød tråd i temaene på geitedagene, som er velferd.



Temaer:

- Bygninger
- Beite
- Avl
- Helse – ”friskere geiter”
- TINE eksport

I tillegg vil det arrangeres diverse utflukter.

I avlspresentasjonen kan det legges frem de første resultatene fra Geitkontrollen for de halvfranske geitene.

Fagrådet for geit vil ha et møte før geitedagene starter. Det vil finne sted før lunsj fredag 21.08.09 klokken 08:30 – 12:00.

### b) Idédugad

Mål og tiltak for 2009-sesongen.

	KÅRING	SEMIN	AVKOMSGRANSKING (innsatte prøvebukker)
2009	150 flokker 300 bukker	(80) 120 bukker (2900) 3000 doser solgt	120 i ring 40 i en flokk
AKTIVITETER	Planlegge påsett på web Krav/regler for kåring	Lokale seminkurs min 4 bruk → 10 kurs FINNE INSTRUKTØRER	Avlsmøter i mars-april Mål om å møte 1/3 av brukene = 120 produsenter (10 dagmøter)

Det skal sendes brev med viktig informasjon til alle medlemmene i Geitkontrollen 3-4 ganger i løpet av 2009.

Det skal arrangeres avlsmøter med produsentene der vi skal vise og legge fram mål og hensikter med avlsarbeidet.

### c) Neste møte

Det skal vedtas nytt regelverk for ”kåring av bukkekje og dømming av melkegeit” og ”bukkeringsregler” på telefonmøte den 25.02.09.